

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

ΜΠΟΥΚΟΤΑΖ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΕΙΩΝ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠ 766/2022

sioufaslaw.gr

ΜΠΟΥΚΟΤΑΖ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΕΙΩΝ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠ 766/2022

1. Στο πλαίσιο της εκτελέσεως συμβάσεως εξηρημένης εργασίας, μπορεί να ανακύψουν ποικίλης μορφής διαφορές μεταξύ εργαζομένου και εργοδότη, οι οποίες επιλύονται στη βάση του συμβατικού κειμένου και της, κατά περίπτωση, εφαρμοστέας εργατικής νομοθεσίας. Μια ασυνήθης εκδήλωση συμπεριφοράς του εργαζομένου, που εκτρέπει τη συμβατική σχέση από την ομαλή της εξέλιξη, είναι αυτή που έχει τη μορφή μπουκοτάζ κατά του εργοδότη. Το μπουκοτάζ, ως μορφή συλλογικής δράσεως των κοινωνικών εταίρων δε ρυθμίζεται ρητώς από τον νόμο. Η έννοια αυτού (του μπουκοτάζ) διαπλάσσεται με την, εν θέματι, Αρεοπαγίτικη απόφαση, με αριθμό 766/2022, ως το φαινόμενο εκείνο, που εκδηλώνεται στο συναλλακτικό πεδίο που ορίζει τις σχέσεις μεταξύ εργοδότη και των ως άνω προσώπων και το οποίο μπορεί να ορισθεί ως: « η παρότρυνση-προτροπή στην οποία προβαίνει ο υποκινητής ή παρακινών προς τους αποδέκτες, δηλαδή συγκεκριμένο ή απεριόριστο αριθμό συναλλασσόμενων ή εργαζομένων, να μην συνάπτουν συμβάσεις ή να διακόπτουν

Αθήνα
Νέου Φαλήρου 6^Α
Αγ. Ι. Ρέντη, 182 33
τηλ: +30 210 3673000
fax: +30 210 3673070
email: info@sioufaslaw.gr
website: www.sioufaslaw.gr

Θεσσαλονίκη
Νικηφόρου Ουρανού 3
Θεσσαλονίκη, 546 27
τηλ: +30 231 6005800
fax: +30 231 6005899

Πάτρα
Λεωφόρος Όθωνος-Αμαλίας 65
Πάτρα, 262 22
τηλ: +30 261 0226549
fax: +30 261 0242971

Ρουμανία
76 Splaiul Unirii, River Plaza Tower A 7th floor
Bucharest, District 4, P.C.040037
τηλ: +40 372 171778
fax: +40 372 171779
email: info@sioufaslaw.ro
website: www.sioufaslaw.ro

συναλλακτικές σχέσεις, ήτοι να μην συναλλάσσονται με συγκεκριμένη επιχείρηση-στόχο, είτε για αόριστο είτε για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, κυρίως ως μία μορφή κύρωσης για τη συμπεριφορά που η τελευταία επιδεικνύει προς ομάδες συναλλασσόμενων με αυτή, δηλαδή εργαζομένων, πελατών, προμηθευτών ή ανταγωνιστών, αλλά, ταυτόχρονα, και ως άσκηση πίεσης προκειμένου η επιχείρηση-στόχος που υφίσταται το μποϋκοτάζ να επιδείξει συγκεκριμένη συναλλακτική συμπεριφορά...». Σύμφωνα με τις παραδοχές της προαναφερόμενης απόφασης, πεδίο εκδηλώσεως του μποϋκοτάζ μπορούν να αποτελέσουν και οι εργασιακές σχέσεις, όταν οι εργαζόμενοι, κυρίως μέσω των συλλογικών τους φορέων, προτρέπουν πελάτες ή προμηθευτές του εργοδότη τους σε άρνηση συνάψεως ή διακοπής συναλλαγών, ασκώντας πίεση προς επίτευξη διεκδικήσεων, είτε στο πλαίσιο του εργασιακού αγώνα, και ιδίως μιας απεργίας, που βρίσκεται σε εξέλιξη, είτε αυτοτελώς, είτε μεμονωμένα. Υπό την προεκτεθείσα μορφή και έχοντας ως στοιχείο την εξωτερίκευση γνώμης μέσω της, κατά τα ανωτέρω, προτροπής και παρακινήσεως προς τρίτους αποτελεί, κατ' αρχήν, θεμιτή εκδήλωση, που έχει ως στόχο την προστασία των συμφερόντων των εργαζομένων, καθόσον άπτεται των συνταγματικών δικαιωμάτων της ελευθερίας της γνώμης, ως ειδικότερης εκδηλώσεως της αξίας του ανθρώπου, της ελεύθερης αναπτύξεως της προσωπικότητας (άρθρα 2 παρ. 1 και 5 παρ. 1 του ισχύοντος Συντάγματος) και της συνδικαλιστικής ελευθερίας (άρθρ. 23 παρ. 1 Συντ.), τα οποία αφορούν και τις, μεταξύ ιδιωτών, σχέσεις. Ωστόσο, και η οικονομική ελευθερία της επιχείρησης-στόχου, ως στοιχείο της νομικής προσωπικότητάς της, και η επιχειρηματική φήμη της, ως έκφανση τόσο της προσωπικότητας, όσο και της περιουσίας της (άρθρα 5 παρ. 1 και 17 Συντ.), είναι άξιες προστασίας έναντι δυσφημήσεων και διαδόσεως αναληθών και παραπλανητικών ισχυρισμών. Κατά συνέπεια, ο εργασιακός αγώνας με τη μορφή του μποϋκοτάζ, στο πλαίσιο της συνδικαλιστικής δράσεως και της ελεύθερης εκφράσεως γνώμης των εργαζομένων, περιορίζεται και υποχωρεί, κατ' έκταση και ένταση, όταν προσβάλλει θεμελιώδη συνταγματικά δικαιώματα της θιγόμενης επιχείρησης-στόχου και είναι αντίθετη στα χρηστά ήθη, όπως αυτό συμβαίνει στην περίπτωση επιδιώξεως περιορισμού νόμιμων εξουσιών του εργοδότη, κατά την ενάσκηση μη καταχρηστικώς ασκούμενου διευθυντικού δικαιώματος, με τον ισχυρισμό ή τη διάδοση αναληθών γεγονότων, που αφορούν τις εν γένει εργασίες της επιχειρήσεως και προσβάλλουν την εμπορική της πίστη, το κύρος, την επαγγελματική υπόληψη και, γενικώς, το εμπορικό της μέλλον. Τότε, η άσκηση του μποϋκοτάζ καθίσταται καταχρηστική, συνιστώντας συμπεριφορά, ηθικώς, κοινωνικώς, και οικονομικώς αποδοκιμαστέα, και αποτελεί

παράνομη πράξη και, συνεπώς, αδικοπραξία κατά τις διατάξεις των άρθρων 914, 919, 281 και 288 ΑΚ.

2. Στη βάση των ανωτέρω παραδοχών, ο Άρειος Πάγος επικύρωσε, ως ορθές, τις διατάξεις του Εφετείου, κατά τις οποίες κρίθηκαν νόμιμες οι εκ μέρους της επιχειρήσεως-στόχου, καταγγελίες για οικονομοτεχνικούς λόγους, των συμβάσεων εργασίας που είχε συνάψει με εργαζομένους της, και καταχρηστικές οι κηρυχθείσες απεργίες, όπως νόμιμη κρίθηκε και η διάταξη με την οποία επιδικάστηκε στην επιχείρηση-στόχο χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης της.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

1. Η απεργία, ως δικαίωμα που ασκείται κατά τις σχετικές διατυπώσεις του ν.1264/1982, όπως ισχύει και προβλέπεται με τη διάταξη του άρθρου 23 παρ. 2 του Συντάγματος, υπόκειται στους περιορισμούς της διατάξεως του άρθρου 25 παρ. 3 του Συντάγματος, δυνάμει της οποίας καταστέλλεται η όποια καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος της απεργίας (ΟΛΑΠ 27/2004).

2. Η συμπεριφορά των εργαζομένων, που ανάγεται στην έννοια του μπούκοτάζ και κρίνεται, εκ του πράγματος, ως προσβάλλουσα τα έννομα συμφέροντα της επιχειρήσεως, εκδηλώνεται δε υπό τη μορφή ισχυρισμών ή διαδόσεων που μπορούν να βλάψουν τις εργασίες της επιχειρήσεως ή την εμπορική της πίστη ή οι εν λόγω ισχυρισμοί και διαδόσεις τελούν εν γνώσει της αναληθείας τους, καταστέλλεται και στο αυτοτελές πεδίο εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 11 και 12 του ν. 146/1914 περί αθεμίτου ανταγωνισμού. Δυνάμει των διατάξεων αυτών, αφενός ανορθώνεται κάθε περιουσιακή ζημία που υφίσταται η επιχείρηση-στόχος και αποτρέπεται στο μέλλον κάθε ζημιολόγος συμπεριφορά και, αφετέρου, ποινικοποιείται (με το δεύτερο άρθρο) η συμπεριφορά του βλάπτοντος την επιχείρηση και καταστέλλεται ως αδίκημα πλημμεληματικού χαρακτήρα.

3. Οι επιχειρήσεις, ως οικονομικές οντότητες, λειτουργούν στο πλαίσιο της εθνικής οικονομίας με πολλαπλώς εκτιμώμενη συνεισφορά σε αυτήν και στο γενικότερο κοινωνικό συμφέρον (προσφορά εργασίας, πόρων στο ασφαλιστικό σύστημα). Εμφατικότερη είναι η σημασία της λειτουργίας επιχειρήσεως βάσει εισαγομένων κεφαλαίων και επενδύσεων. Υπ' αυτά τα δεδομένα, η αδιατάρακτη και παραγωγική λειτουργία αυτών αντιστοιχεί σε συμφέρον της εθνικής οικονομίας και σε γενικότερο κοινωνικό συμφέρον, η δε προστασία των εννόμων

συμφερόντων τους προεκτείνεται και στο πεδίο των διατάξεων του άρθρου 106 του Συντάγματος και, κατά περίπτωση, του άρθρου 107.

M.D. Sioufas,
Attorney-at-law

